

Kuluttajan vuosi 2019

OP Ekonomistit
Tammikuu 2019

Kuluttajien näkymät yhä valoisat vuonna 2019

Entistä useampi työllistyy ja työttömyys jatkaa laskuaan

Palkat nousevat, ostovoima kasvaa

Inflaatio yhä maltillista

Asuntojen hinnat nousevat hieman, eriytyminen jatkuu

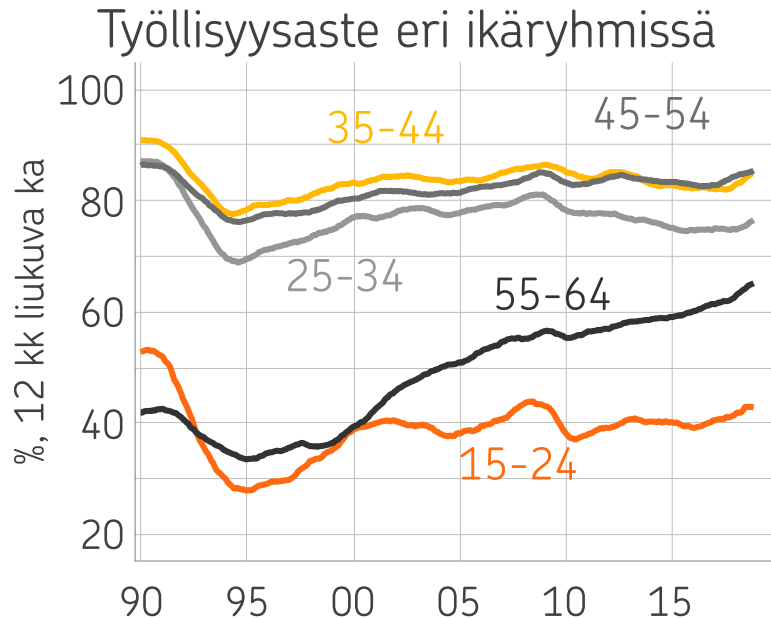

Lainakorot nousevat aavistuksen

Suomalaiset vaurastuvat hiljalleen

Työllisyystilanne paranee edelleen, mutta aiempaa rauhallisemmin

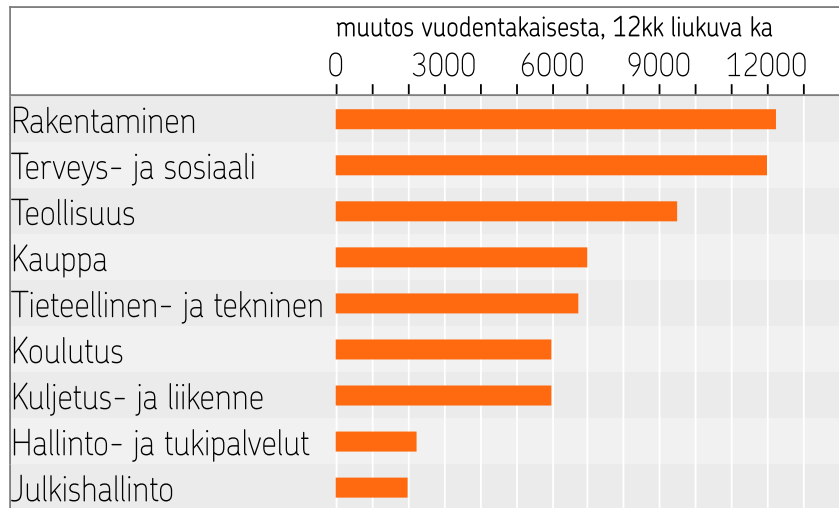

Lähde: Macrobond, OP

- Suomen talouden elpymisen myötä työllisyysaste on noussut. Työllisyysaste on parantunut kaikissa ikäryhmissä.
- Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut selvästi.
- Avointen työpaikkojen määrä on edelleen kasvanut.
- Työmarkkinoiden myönteinen kehitys jatkuu, mutta viime vuotta rauhallisemmin. Odotamme työttömyysasteen laskevan edelleen vuonna 2019.

Työllisten määrä kasvanut lähes kaikilla toimialoilla

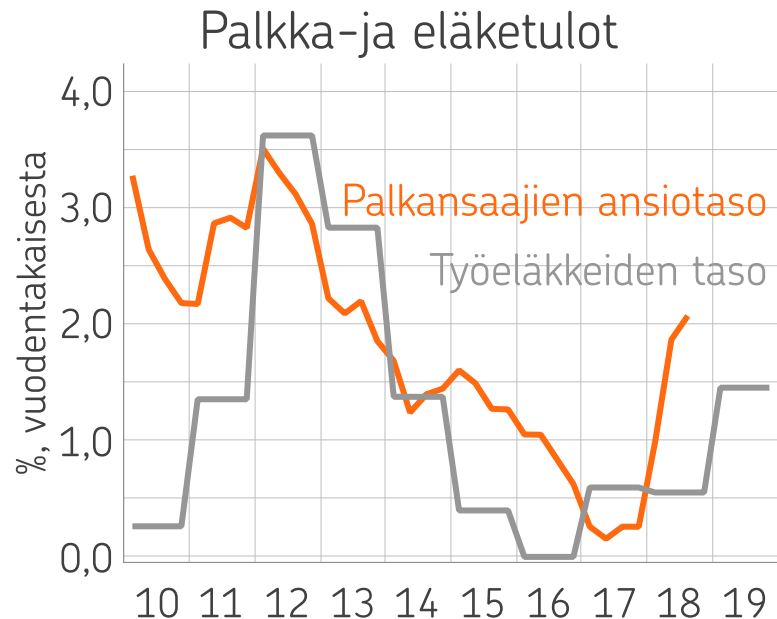
Palkansaajien määrän muutos
suurimmilla toimialoilla

Lähde: Macrobond, OP

- Työllisten määrä on kasvanut lähes kaikilla toimialoilla.
- Valtaosa uusista työpaikoista on jatkuvia koko-aikatoimia.
- Rakentaminen on ollut pirteää jo useamman vuoden, mikä on näkynyt toimialan työllisten nopeana kasvuna. Jatkossa kasvu hiljalleen hiipuu.

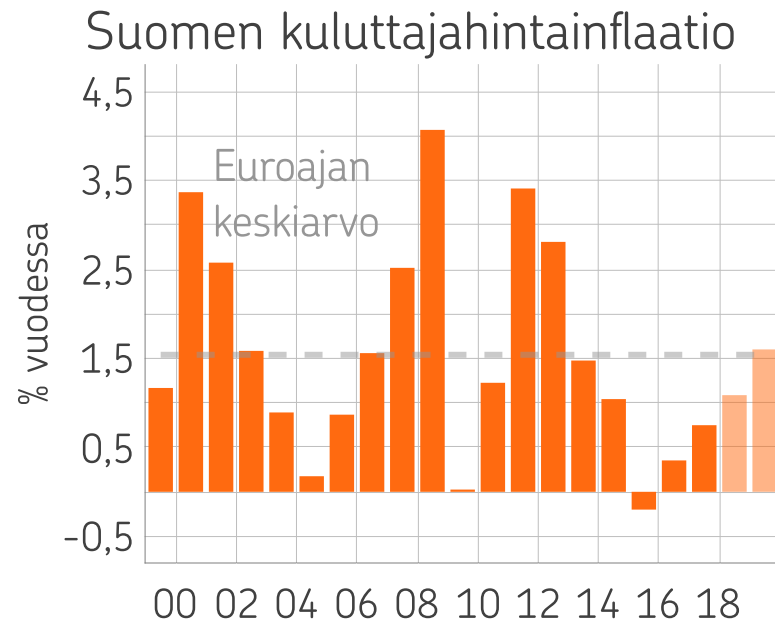
Taloukasvu näkyy palkansaajien kukkarossa

Lähde: Macrobond, OP

- Palkansaajien ansiotasot kääntyivät viime vuonna selvään nousuun pitkän vaisun jakson jälkeen.
- Arvioimme nousun jatkuvan myös kuluvana vuonna ja ansioiden nousevan keskimäärin 2,5 % - eli nopeinta vauhtia sitten vuoden 2012.
- Työeläkkeet nousevat noin 1,5 % vuonna 2019.

Hintojen nousu yhä maltillista

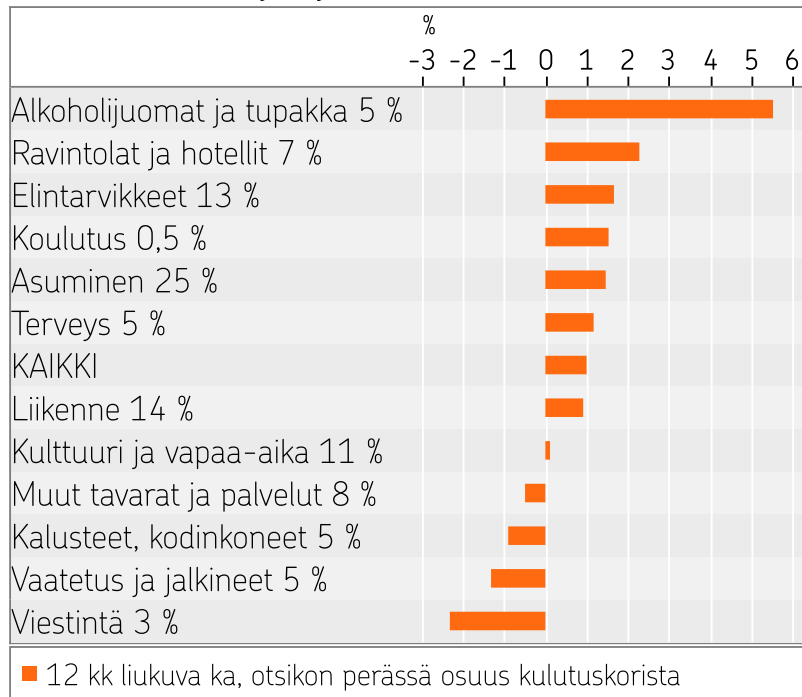

Lähde: Macrobond, OP

- Viime vuonna hintojen nousu kiihtyi reiluun prosenttiin. Historiallisesti tarkasteltuna hintojen nousu on varsin vähäistä.
- Öljyn hinnan nopea lasku loppuvuonna 2018 painoi inflaatiota alas.
- Vuonna 2019 odotamme hintojen nousun säilyvän maltillisena.
- Palkansaajien ansiot nousevat hintoja nopeammin eli kuluttajien ostovoima kasvaa vuonna 2019.

Ruoka kallistunut, viestiminen halventunut

Eri hyödykkeiden inflaatioita

Lähde: Macrobond, OP

- Kuluttajien suurimmat menoerät ovat asuminen, liikenne, ruoka sekä kulttuuri- ja vapaa-aika.
- Erityisesti alkoholin ja tupakan hinnat nousivat viime vuonna veronkorotusten myötä. Myös elintarvikkeiden ja asumisen kustannukset nousivat.
- Sen sijaan viestintälaitteiden ja -palveluiden hinnat laskivat. Viestintä on ainut luokka, jossa Suomen hintataso on EU:n keskiarvoa matalammalla.
- Keskimäärin kulutushinnat ovat Suomessa reilut 20% EU:ta korkeammalla.

Kuluttajiin vaikuttavia veromuutoksia 2019

Palkkaverotus pysyy suunnilleen edellisvuoden tasolla, pienituloisimmilla verotus hieman kevenee

Asuntolainan korkovähennys pienenee entisestään

- Asuntolainan koroista on vähennyskelpoisia enää 25 %

Alkoholi-, tupakka- ja virvoitusjuomaverot kiristyvät

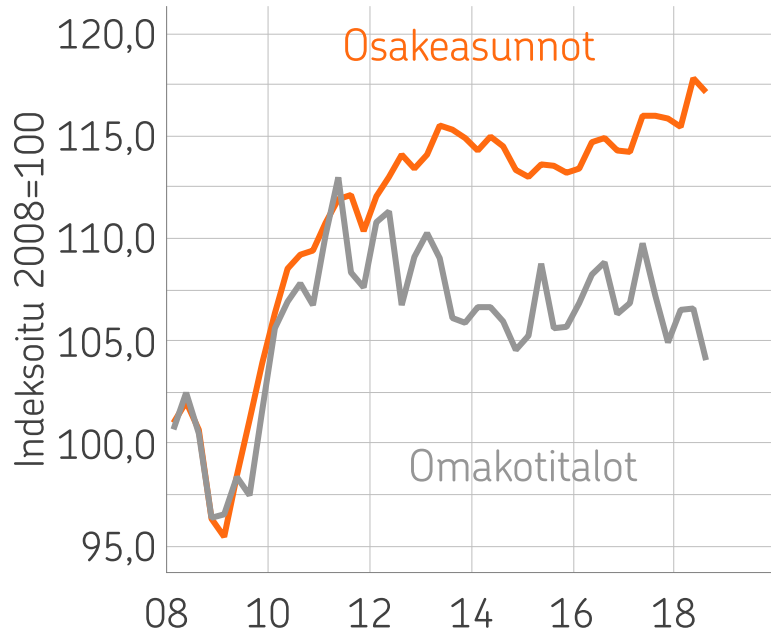
Lämmityspolttoaineiden verotus kiristyy

Autoveroa kevennetään pienipäästöisiä autoja suosien

Lähde:
Veronmaksajain
keskusliitto, VM,
OP

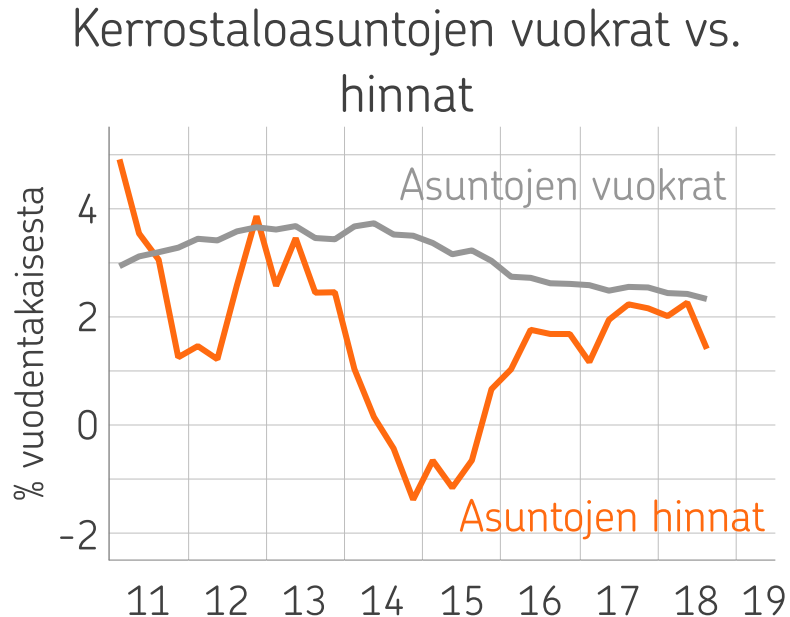
Asuntojen hinnat nousevat, mutta eivät tasaisesti kaikkialla

Lähde: Macrobond, OP

- Viime vuosina asuntojen hinnat ovat eriytyneet
 - alueellisesti (kasvukeskuksissa nousseet enemmän)
 - koon mukaan (pienten asuntojen hinnat nousseet enemmän)
 - talotyyppin mukaan (omakotitalojen hinnat kehittyneet vaisummin)
- Vuonna 2019 asuntojen hinnat nousevat 0-3 % keskimäärin. Alueellinen eriytyminen jatkuu.
- Tällä on vaikutusta suomalaisten varallisuuteen, sillä asunnot ovat suurin varallisuuserä.

Vuokrien nousu tasaantunut

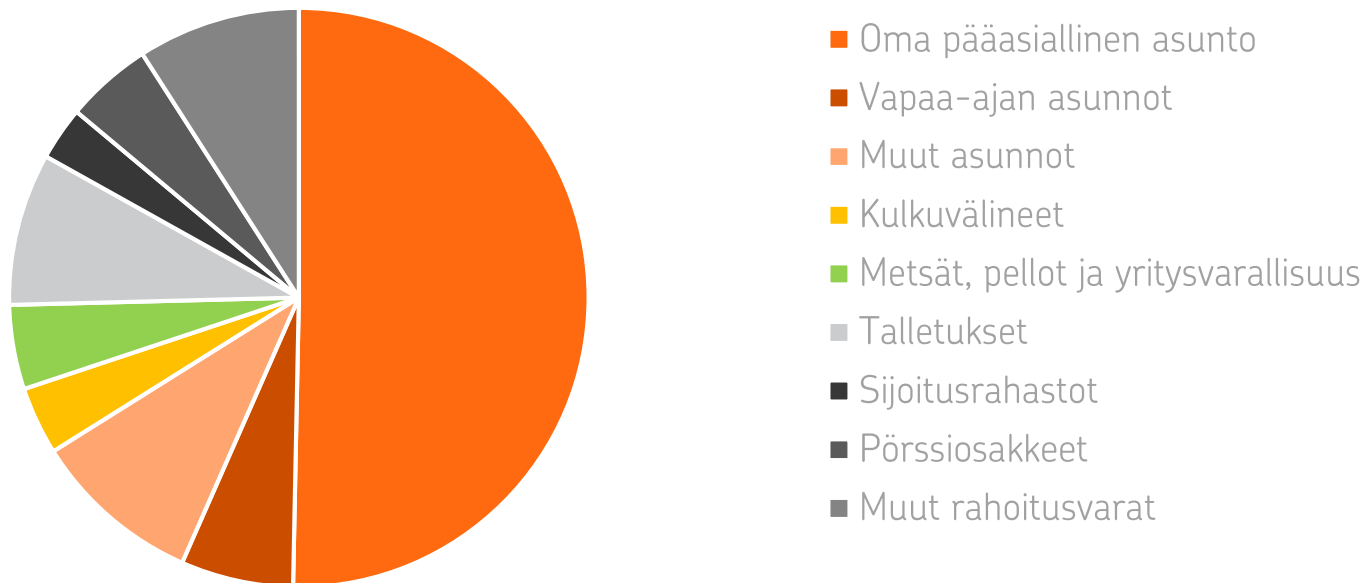

Lähde: Macrobond, OP

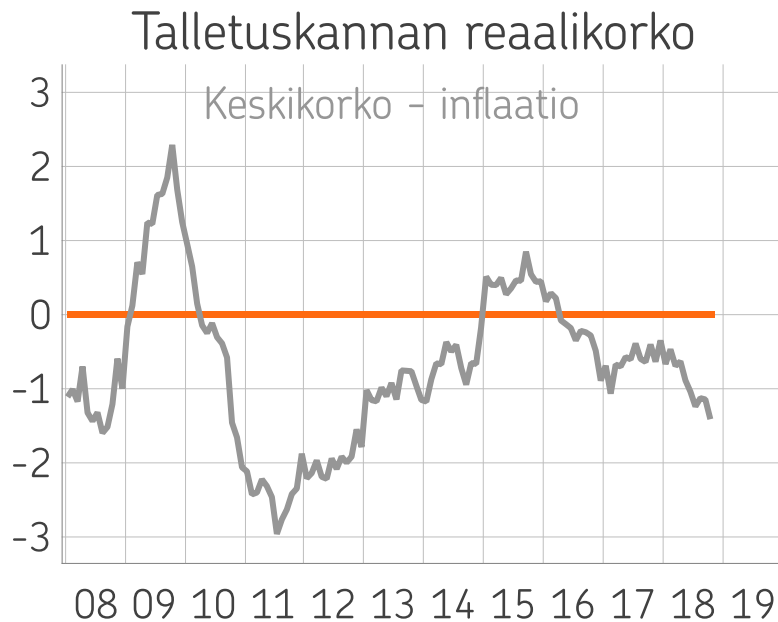
- Vuokrat jatkoivat nousuaan koko taantuman ajan, kun taas asuntojen hintojen nousu maltillistui ja kääntyi ajoittain jopa negatiiviseksi.
- Jatkossa odotamme asuntojen hintojen ja vuokrien nousevan suurin piirtein samaa tahtia.
- PK-seudun ulkopuolella vuokrien nousu on asuntojen hintojen nousua nopeampaa.

Suomalaisten varallisuus keskittyy asuntoihin – rahoitusvarat kuitenkin kasvussa

Suomalaisten varallisuus

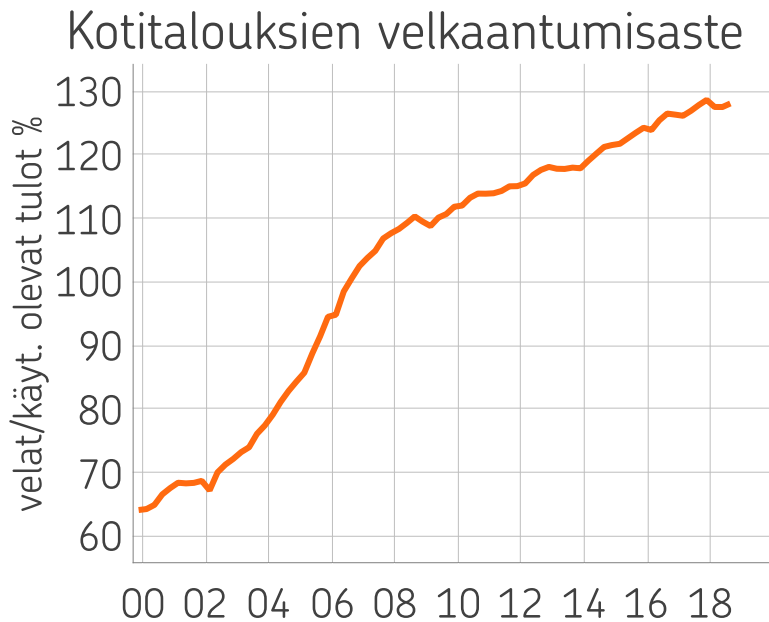
Turvallisissa säästökohteissa ei varojen ostovoima säily

Lähde: Macrobond, OP

- Suomalaisten rahoitusvarallisuus on kasvanut viime vuosina ja säästö/sijoituskohteiden kirjo on monipuolistunut.
- Merkittävä osa suomalaisten rahoitusvaroista on talletuksissa. Niiden reaalin tuotto on ollut pitkään negatiivinen – tämä jatkuu myös vuonna 2019.
- Osakemarkkinoiden heilunta on lisääntynyt ja hermostuneisuus voi hyvinkin jatkua vuonna 2019. Tämä on tyypillistä pitkän nousukauden jälkeen.

Kotitalouksien velkaantumisasteen nousu on tasaantunut

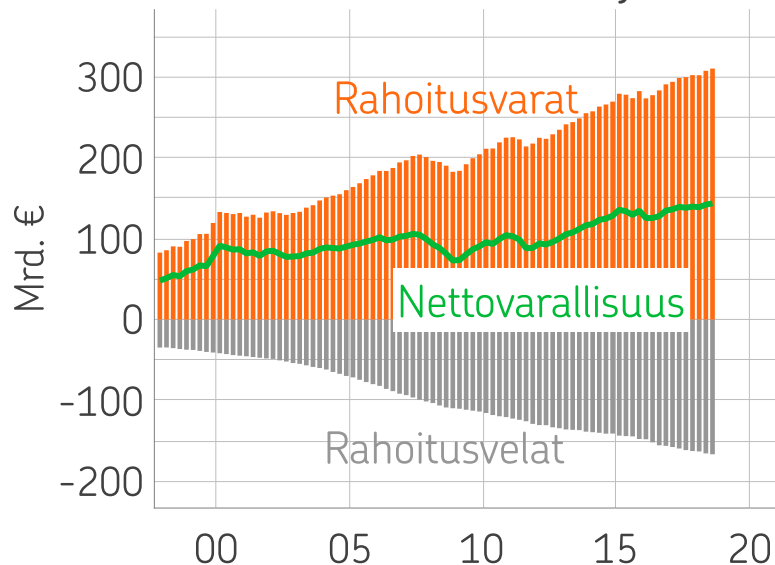

Lähde: Macrobond, OP

- Kotitalouksien velat ovat jatkaneet kasvuaan. Velkaantumisasteen (eli velat suhteutettuna tuloihin) kasvu sen sijaan tasaantui viime vuonna myönteisen tulokehityksen myötä.
- Noin puolella kotitalouksista ei ole ollenkaan velkaa.
- Suurin velkaerä on asunnot – erityisesti taloyhtiölainojen määrä on kasvanut nopeasti. Henkilökohtaisten asuntolainojen kasvu on ollut rauhallista ja hidastunut.
- Maksuhäiriöisten suomalaisten määrä on kasvanut, nyt jo yli 380 000 henkilöllä on maksuhäiriömerkintä. Poliittinen keskustelu pikavippien rajoittamiseksi on vilkastunut.
- Korot nousevat hieman vuonna 2019. Korkojen nousun vaikutus omaan talouteen kannattaa tarkistaa.

Suomalaiset vaurastuvat hiljalleen

Kotitalouksien rahoitusvarat ja -velat

Lähde: Macrobond, OP

- Velkojen kasvusta huolimatta suomalaisten nettovarallisuus on jatkanut kasvuaan. Suomalaisilla on siis rahoitusvaroja enemmän kuin velkaa.
- Varat ja velat eivät jakaudu tasaisesti: varallisuus keskittyy hyvätuloisille, velat jakaantuvat tasaisemmin.
- Suomalaisten varallisuus on monipuolistunut viime vuosina: talletusten rinnalle on tullut entistä enemmän myös mm. osake- ja rahastosijoituksia.

Yhteystiedot

Reijo Heiskanen

Pääekonomisti

reijo.heiskanen@op.fi

010 252 8354

Twitter: @Reiskanen

Henna Mikkonen

Senioriekonomisti

henna.mikkonen@op.fi

010 252 5078

Twitter: @HennaMikkonen1

Joona Widgrén

Ekonomisti

joona.widgren@op.fi

010 252 1013

Twitter: @jjwidgren

Twitter: @OP_Ekonomistit

op.media